

याचकानां कल्पतरोररिकक्षुद्रताशनात्
शृंगवेरपुराधीशाद्रामतो लब्धजीविकः (labdha°) २
नत्वा फणीशं नागेशस्तनुते यैप्रकाशकं
मनोरमोमार्धदेहं लघुशब्देन्दुशेखरं ३

I. e. 'Postquam in magno Patanjalis commentario toto studio incubuit, Nágeṣa, Śivabhaṭṭae et Satī germanus filius, qui Rāmae, Śringaverae regi, petentium patrono liberalissimo, at hostium, ignis instar arbusta comburentis, eversori, vitae sustentationem debet: qua par est reverentia Patanjalis memoriam prosecutus, res illustrantem minorem sermonis Śivam scripturus est, qui dimidium corpus est venustae Umae (sive: minorem sermonis lunae corollam, Manoramae, Umae comparandae, dimidium corpus).' Hac verborum ambiguitate auctor sine dubio in componendo libro Bhaṭṭojis Praudhamanoramā se usum esse indicare voluit. Nágeṣa eundem ordinem sequitur atque Bhaṭṭoji, et in explicandis regulis satis longus est. Ad majora opera sua *Brihachchhabdendusekhara* in fol. 246^b, et *Paribhāshendusekhara* in fol. 27^a. lectores relegat.

खादिसंधिः fol. 59^b; हलन्ता नपुंसकलिङ्गाः 118^b; विभक्त्यर्थः 156^b; समासाश्रयविधयः 202^b; समासः 246^b. ॥ पूर्वार्थः ॥ भ्वाद्यः 269^b; तिङन्तं संपूर्णं 310^b; कृदन्तं 330^a; स्वरविधिः 393^a.

Codex intra annos 1762 et 1763 a Gaṇeṣamiṣra satis accurate exaratus est. (WILSON 197.)

365.

Lit. Devan. Charta Ind. Foll. 454. Long. 11. Lat. 5. Lineae usque ad fol. 336. novenae, exinde denae.

Insunt in hoc codice majora *Laghuṣabdendusekharāe* fragmenta. (B.) Foll. 1-399. pars prior usque ad finem prope capitis नञ्सञ्चोरधिकार appellati continetur (= cod. A. fol. 229^a. 11). Foll. 400-428. de conjugatione ad finem prope capitis भ्वाद्यः (= cod. A. fol. 265^a. 1), foll. 429-454. de accentu ad finem prope फिदसूत्राणां (= cod. A. fol. 360^b. 11).

Desiderantur folia १-९, २२८, et २६५-३२२.

Codex hoc seculo ineunte exaratus est. (WILSON 284.)

366.

Lit. Devan. Charta Ind. Foll. 230. Long. 13. Lat. 5. Linn. 11-13.

A. Foll. 1-153. altera *Laghuṣabdendusekharāe* pars fere integra continetur. Post fol. 85 (कृदन्तं) folium unum desideratur, quod initium capitis Vedici continebat.

B. Foll. 154-230. duo fragmenta commentarii ad *Laghuṣabdendusekharām* a *Vaidyanātha Pāyagūṇḍa* scripti, et *Sadasthimālā* appellati, continentur. Foll. 154-204. et textum et commentarium inde ab initio usque ad finem capitis परिभाषाप्रकरणं dicti exhibent. Auctor in prooemio haec:

नत्वा गुरुं वैद्यनाथः पायगुंडाख्यको वृत्तिं ।

सदस्थिमालां तनुते लघुशब्देन्दुशेखरे ॥२॥

Foll. 205-230. sine textu commentarium ad eam partem praebent, qua de casuum usu agitur. In marginibus foliorum trium primorum inscriptio भा° का° invenitur, quod, nisi fallor, भावकारक vocem significat. Collatis locis compluribus, etiam hanc partem ad Nágeṣae librum explicandum scriptam esse reperi.

Codex exeunte seculo superiore exaratus est. (WILSON 195.)

367.

Lit. Devan. Charta Ind. Foll. 309. Long. 10. Lat. 4½.

Foll. 1-203. (linn. 9.) *Varadarājāe* grammatica, *Madhyasiddhāntakaumudī* appellata. (A.) Incipit:

नत्वा वरदराजः श्रीगुरुन् भट्टोजिदीक्षितान् ॥

करोति पाणिनीयानां मध्यसिद्धान्तकौमुदीम् ॥१॥

In tres partes liber divisus est, quarum prima nomina (सुबन्ताः), secunda verba (तिङन्ताः), postrema derivatio et compositio tractantur. Adduntur capita duo de formis Vedicis et accentu. Capita singula haec:

संज्ञाप्रकरणं fol. 3^b = B. 94^a; स्वरसंधिः 7^b = 99^a; हलसंधिः 9^b = 102^a; विसर्गसंधिः 11^a = 103^b; अजन्ताः पुंलिङ्गाः 18^b = 112^a; अजन्ताः स्त्रीलिङ्गाः 20^a = 113^b; अजन्ता नपुंसकलिङ्गाः 21^b = 115^a; हलन्ताः पुंलिङ्गाः 30^a = 124^b; हलन्ताः स्त्रीलिङ्गाः 31^a = 125^a; हलन्ता नपुंसकलिङ्गाः 32^a = 126^a; अव्ययानि 33^a = 127^b. ॥ इति सुबन्तं ॥

परस्मैपदप्रक्रिया 48^b = 20^b; आत्मनेपदप्रक्रिया 54^b; भ्वादिः 57^a = 28^b; अदादिः 66^a = 40^a; जुहोत्यादिः 68^b = 43^a; दिवादिः 72^b = 48^b; स्वाद्यः 74^a = 50^b; तुदादिः 77^a = 55^a; रुधादिः 78^b = 57^a; तनादिः 79^b = 58^b; क्थादिः 81^b = 61^a; चुरादिः 84^b = 64^b; ख्यन्तप्रक्रिया 86^b = 68^a; सन्तप्रक्रिया 89^b = 71^a; यङन्तप्रक्रिया 91^a = 73^b; यङ्लुगन्ताः 92^a = 75^a; नामधातुप्रक्रिया 95^b = 79^b; आत्मनेपदप्रक्रिया 98^b = 83^b; पदव्यवस्था 99^b = 84^a; भावकर्मप्रक्रिया 102^a = 87^a; लकारार्थप्रक्रिया 105^b. ॥ इति तिङन्ताः ॥

कृत्यप्रक्रिया 108^b; कृत्यप्रक्रिया 129^a; विभक्त्यर्थः 136^b; केवलसमासः 137^a; अव्ययीभावः 139^b; तत्पुरुषः 148^b; बहुव्रीहिः 154^a; द्वन्द्वः 156^a; एकशेषः 157^a; समासांताः 158^b; अलुक्स-